

**ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ ΜΕ ΘΕΜΑ:
ΚΥΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ
ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
Γραφείο Χωρικού Σχεδιασμού και Αυτοδιοίκησης
ΜΑΡΙΑ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΙΡΗΝΗ ΤΣΑΚΙΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΜΙΝΑ ΚΑΤΣΑΡΟΥ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ:
ΒΙΒΗ ΜΠΑΤΣΟΥ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2007

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ- ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Σχέδιο ΚΥΑ για το ΕΙΔΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ των Α.Π.Ε.

- Η Κ.Υ.Α. δεν αποκλίνει ουσιαστικά από τη μελέτη του Ε.Π. Οι αποκλίσεις που υπάρχουν δεν αφορούν σε βασικά θέματα.
- Στο σχέδιο της Κ.Υ.Α. διαπιστώνεται:
  - η μη ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου ανάπτυξης και σαφούς και ολοκληρωμένης πολιτικής για τις Α.Π.Ε.
  - η έλλειψη της έννοιας των εξειδικευμένων τεχνολογιών των Α.Π.Ε.
- Στην Κ.Υ.Α. δεν ενσωματώνεται η εθνική, κλιματική και ενεργειακή πολιτική ως μέγεθος σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, ούτε η αξιολόγηση των επιλογών κατά περιοχή.
- Η Κ.Υ.Α. φαίνεται να έχει λάβει πολύ λίγο υπ' όψη τις εκφρασμένες αναπτυξιακές προτεραιότητες του ΕΣΠΑ.
Υπάρχουν διαφορετικές επιλογές σε ορισμένες Περιφέρειες π.χ. στο ΕΣΠΑ η Ανατολικής Μακεδονία και η Θράκη δεν είναι στις προτεραιότητες, ενώ αντίθετα είναι η Κρήτη που δεν είναι στην Κ.Υ.Α., παρότι προορίζεται για περιφερειακό κέντρο ανταλλαγής εμπειριών και μεταφορά τεχνογνωσίας εφαρμογών στην Ε.Ε. και στη ζώνη της Μεσογείου.
- Η Κ.Υ.Α. προσανατολίζεται κυρίως- έως και περιορίζεται-σε μία μόνο μορφή ενέργειας, στην Αιολική Ενέργεια. Οι προβλεπόμενες ρυθμίσεις για τις άλλες μορφές ενέργειας είναι πολύ συνοπτικές και παρουσιάζουν σημαντικές ελλείψεις.
- Στην Κ.Υ.Α. παραλείπονται ειδικότερες μορφές ενέργειας, όπως π.χ. η γήϊνη θερμότητα, η κυματική ενέργεια, τα ηλιοθερμικά συστήματα κλπ. Η έλλειψη ρύθμισης των εγκαταστάσεων αυτών ενέχει τον κίνδυνο να παρουσιαστούν προβλήματα στην υλοποίησή τους.
- Στην Κ.Υ.Α. υπάρχουν επιλογές που είναι σκόπιμο να αναθεωρηθούν καθώς και σημεία, κυρίως τεχνικού χαρακτήρα, που πρέπει οπωσδήποτε να διορθωθούν.
- Δεν έχει εκτιμηθεί η φέρουσα ικανότητα για τις Α.Π.Ε. Η εκτίμηση της φέρουσας ικανότητας περιορίζεται μόνο στην αιολική ενέργεια, η μεθοδολογία της οποίας αμφισβητείται, διότι ως κύριο κριτήριο έλαβε το υπάρχον δυναμικό και την υπάρχουσα ζήτηση.
- Δεν υπάρχει προσπάθεια ισόρροπης-ισότιμης κατανομής της ενέργειας ανά Περιφέρεια στη βάση του τοπικού δυναμικού, δηλαδή λείπει η Περιφερειακή διάσταση από την Κ.Υ.Α.
- Το κύριο -αν όχι το μοναδικό- κριτήριο της επιλογής των Περιοχών Αιολικής Προτεραιότητας (Π.Α.Π.) είναι το αιολικό δυναμικό και η επενδυτική προτίμηση, ενώ δεν συνεκτιμήθηκαν άλλοι αναπτυξιακοί και περιβαλλοντικοί παράγοντες.

- Δεν υπάρχουν ισχυρά κριτήρια που οδηγούν στον καθορισμό περιοχών ως Περιοχές Αιολικής Καταλληλότητας (Π.Α.Κ.).
Επισημαίνεται ότι, η αξιολόγηση και επιλογή του συγκριτικού πλεονεκτήματος κατά περιοχή προϋποθέτει διατομεακή θεώρηση.
- Ως Περιοχές Αιολικής Καταλληλότητας (Π.Α.Κ.) θα πρέπει να χαρακτηριστούν όλες οι περιοχές της χώρας που δεν είναι περιοχές Προτεραιότητας (Π.Α.Π.).
- **Μοντέλο ανάπτυξης των Α.Π.Ε.**

Για τον τρόπο και τις αρχές χωροθέτησης των Α.Π.Ε. καταγράφηκαν οι εξής απόψεις:

1) ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ

- Η άποψη της συγκέντρωσης των εγκαταστάσεων, κυρίως των αιολικών, όπου προτείνεται η συγκέντρωση στις περιοχές που έχουν το υψηλότερο αιολικό δυναμικό, διότι με τη συγκέντρωση επιτυγχάνεται οικονομία κλίμακας στα έργα υποδομής, στις γραμμές μεταφοράς κλπ. και δεν υπάρχει γενικευμένη διάχυση ανεμογεννητριών και οπτική επιβάρυνση του τοπίου.

Αυτή η βασική αρχή της συγκέντρωσης των αιολικών εγκαταστάσεων, αλλά και των φωτοβολταϊκών, διέπει τη φιλοσοφία της Κ.Υ.Α.

2) ΔΙΑΣΠΟΡΑ

- Η άποψη της διάσπαρτης χωροθέτησης των αιολικών μονάδων με καθορισμό σχετικών περιορισμών, οι οποίοι θα πρέπει να συναρτώνται με το μέγεθος των μονάδων, ενώ οι περιοχές αποκλεισμού για τις αιολικές εγκαταστάσεις να περιοριστούν στο ελάχιστο, διότι το μέγεθος των μονάδων παίζει σημαντικό ρόλο στην επιβάρυνση ή στην προσαρμογή των εγκαταστάσεων στο τοπίο.

- Η άποψη της διασποράς των φωτοβολταϊκών εγκαταστάσεων σε μικρές μονάδες στον κτιριακό τομέα, με προτεραιότητα στις κατοικίες, και όχι της συγκέντρωσης, η οποία δημιουργεί ηλιακά πάρκα. «Σήμερα, για ηλιακά πάρκα συζητούν μόνο στη Σαχάρα». Επιπλέον, οι μικρές μονάδες δημιουργούν αύξηση των θέσεων εργασίας.

- Το μοντέλο πολυκεντρικής ανάπτυξης είναι συμβατό με τη χωροταξική αντίληψη της Ε.Ε. Η αποκεντρωμένη δομή εξασφαλίζει περισσότερη ασφάλεια λόγω διασποράς του κινδύνου από φυσική και τεχνολογική καταστροφή, ένταξη των σχετικών δραστηριοτήτων στις τοπικές κοινωνίες, ενημέρωση, αποδοχή και αύξηση της απασχόλησης.

- **Μέγεθος Ανεμογεννητριών**

Για το μέγεθος των ανεμογεννητριών και εάν πρέπει το μέγεθος να καθορίζεται στην Κ.Υ.Α εκφράστηκαν οι εξής απόψεις:

1) Οι μικρής ισχύος ανεμογεννήτριες είναι περισσότερο φιλικές στο περιβάλλον και τοποθετούνται εύκολα. Εκτιμάται ότι με τις μονάδες, των 300, 600 και 800 κιλοβάτ, θα επιτευχθεί πάνω από το 30-40% του εθνικού στόχου.

2) Το μέγεθος και η ισχύς της ανεμογεννήτριας δεν πρέπει να καθορίζεται στην Κ.Υ.Α.

- Το μέγεθος των ανεμογεννητριών πρέπει να είναι αντικείμενο εξειδικευμένης εκτίμησης κάθε φορά, με βάση τη φέρουσα ικανότητα και τις τοπικές ιδιαιτερότητες της κάθε περιοχής.

- Όλα τα μεγέθη χρειάζονται ανάλογα κάθε φορά με το στόχο και τη θέση που θα τοποθετηθούν οι εγκαταστάσεις. Οι μικρές εγκαταστάσεις ενισχύουν το δίκτυο και οι μεγάλες χρειάζονται για να φτάσουμε στο στόχο και μπορούν να χωροθετηθούν σε σημεία που δεν δημιουργούν περιβαλλοντικά προβλήματα.

- **Χωροθέτηση εγκαταστάσεων**

Για τη χωροθέτηση των αιολικών εγκαταστάσεων εκφράστηκαν οι εξής απόψεις:

1) Η πρόταση για χωροθέτηση αιολικών μονάδων στο θαλάσσιο χώρο (άρθρο 10) θεωρείται ανεφάρμοστη και χαρακτηρίστηκε ως «παγκόσμια πρωτοτυπία». Τα θαλάσσια πάρκα πρέπει να χωροθετούνται, το λιγότερο, σε 12 μίλια από την ακτογραμμή. Επιπλέον, τα θαλάσσια αιολικά πάρκα δημιουργούν προβλήματα και στη ναυσιπλοΐα.

Στην χώρα μας, το διαθέσιμο αιολικό δυναμικό είναι ικανό να μας καλύπτει μέχρι το έτος 2040.

Για όλους αυτούς τους λόγους προτείνεται να μην εγκατασταθούν αιολικές μονάδες στο θαλάσσιο χώρο.

2) Στα κριτήρια αποκλεισμού χωροθέτησης των αιολικών εγκαταστάσεων πρέπει να προστεθούν τα δάση και οι αναδασωτές εκτάσεις.

Με την πρόταση υπήρξε διαφωνία διότι ο χαρακτηρισμός των περιοχών αυτών καθορίζεται από τους δασάρχες και ανέφερε ότι ανατρέπονται διατάξεις του ισχύοντος Νόμου.

3) Ορισμένα από τα κριτήρια, που θέτει η Κ.Υ.Α., για τη χωροθέτηση των αιολικών εγκαταστάσεων είναι ασαφή και άλλα δεν είναι δυνατόν να εφαρμοστούν, όπως για παράδειγμα, η απόσταση από «νόμιμες» κατοικίες, ο αποκλεισμός τους από «αξιόλογες ακτές και παραλίες (π.χ. αμμώδεις)», από «άτυπες διαμορφωμένες τουριστικές και οικιστικές περιοχές» από «αγροτικές περιοχές υψηλής παραγωγικότητας» (άρθρα 6, 10). Εντοπίζονται ουσιαστικά προβλήματα για την υλοποίηση των αιολικών εγκαταστάσεων, που θα οδηγήσουν τους επενδυτές, νομοτελειακά, σε ατέρμονες διαδικασίες.

Οι επενδυτές θα πρέπει, αφού εντοπίσουν μια περιοχή ενδιαφέροντος, κάθε φορά να διερευνούν τις κατάλληλες θέσεις σύμφωνα με τα ασαφή κριτήρια της ΚΥΑ.

- Πως εντοπίζεται η κατοικία σε μια ευρύτερη περιοχή, από αεροφωτογραφία? Πως αναγνωρίζεται η χρήση του κτίσματος και πως διερευνηθεί η «νομιμότητα» ή η «αυθαιρεσία» του κάθε κτίσματος στην ευρύτερη περιοχή αναζήτησης?

- Ποιες περιοχές χαρακτηρίζονται «άτυπες διαμορφωμένες»?

- Ποιος και με ποια κριτήρια θα κρίνει αν μία παραλία είναι αξιόλογη?

- Πως θα ενημερωθεί ο επενδυτής για τις περιοχές υψηλής παραγωγικότητας, όταν οι αρμόδιες Υπηρεσίες (οι Δ/νσεις Δασών), λόγω έλλειψης χαρτογραφημένων στοιχείων, δίνουν πληροφορίες μόνο για συγκεκριμένη οικοπεδική έκταση?

ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ:1)Να αποκλειστεί η εγκατάσταση αιολικών μονάδων στο θαλάσσιο χώρο.

2) Να επανεξεταστούν τα κριτήρια χωροθέτησης και να καθοριστούν με σαφήνεια, ώστε να είναι εφαρμόσιμα.

3) Να αρχίσει άμεσα η χαρτογράφηση στοιχείων ανά Νομό ή Περιφέρεια από κάθε αρμόδια Υπηρεσία (ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ., Εφορείες Αρχαιοτήτων, Δ/νσεις Δασών, Γεωργίας κλπ) ώστε να δημιουργηθεί πιστοποιημένη βάση χωρικών δεδομένων για το σύνολο της χώρας.

4) Ως Περιοχές Αιολικής Καταλληλότητας (ΠΑΚ) είναι όλες οι περιοχές της χώρας που δεν έχουν οριστεί ως Περιοχές Αιολικής Προτεραιότητας (Π.Α.Π.).

5) Να θεσμοθετηθεί η δυνατότητα μελετών χωροθέτησης αιολικών πάρκων σε τοπική κλίμακα που θα εξειδικεύουν τους όρους και περιορισμούς ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής. Επισπεύδοντες μπορεί να είναι οι Περιφέρειες, η Αυτοδιοίκηση αλλά και οι ενδιαφερόμενοι ιδιώτες.

6) Να εκπονηθεί πιλοτικά και σε μικρό χρονικό διάστημα μία μελέτη, πριν τη θεσμοθέτηση της Κ.Υ.Α., σε επίπεδο νομού ή νησιού ή ενιαίας ζώνης υψηλού αιολικού δυναμικού ώστε να φανούν τα προβλήματα και να προταθούν ανάλογες ρυθμίσεις. (Η άποψη του Δ. Οικονόμου είναι ότι η μελέτη αυτή πρέπει να είναι προαιρετική και επικουρική και θα ήταν μεγάλο λάθος αν εντωμεταξύ σταματούσαν οι επενδύσεις, ενώ ο Παπασταματίου διαφωνεί με την εκπόνηση της μελέτης εκφράζοντας φόβους ότι θα συντελέσει στο πάγωμα των επενδύσεων.)

7) Να δοθούν ισχυρά κίνητρα για την εγκατάσταση μικρών φωτοβολταϊκών μονάδων στα κτίρια, ιδιαίτερα στη νησιωτική χώρα, για την κατά το δυνατόν καλύτερη αξιοποίηση της ηλιοφάνειας.

8) Να οριστούν ευρύτερες περιοχές για τον καθορισμό μεγίστης πυκνότητας και όχι οι Ο.Τ.Α.

- **Χωροθέτηση Υδροηλεκτρικών Έργων**

1) Ασάφεια και αοριστία κριτηρίων χωροθέτησης καθώς και πολύπλοκες ρυθμίσεις